

Být součástí Proč a jak podpořit komunitní služby v obci

Z ústavů k životu mezi námi

Transformace v Jihomoravském kraji

- 9 příspěvkových organizací v procesu transformace.
- Jasný cíl: postupně opouštět ústavní model a budovat síť komunitních služeb.
- Proces transformace již probíhá – mapování potřeb, příprava projektů, jednání s obcemi.

Komunitní služby jako standard podpory

- Rovnoměrné pokrytí JMK službami komunitního typu.
- Probíhá průběžné mapování vhodných lokalit a komunikace s obcemi.

S čím se potýkáme my

Systémové a procesní bariéry

- zdlouhavé procesy
- finanční zátěž pro kraj
- časové omezení IROP
- nejisté následné financování

Sociální a vztahové bariéry

- Obavy opatrovníků – strach z neznámého, obavy o zachování péče a bezpečí.
- Obavy obyvatel obcí – mýty, předsudky, nízká informovanost.

MÝTUS: Transformace je drahá.

FAKT: Krátkodobě je investičně náročná, ale dlouhodobě efektivnější.

- Akční plán pro deinstitucionalizaci 2023-25 MPSV: Přejít na komunitní služby je investičně náročný, ale dlouhodobě efektivnější.
- Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD): Mezinárodní srovnání ukazuje, že komunitní péče je dlouhodobě finančně udržitelnější než péče ústavní.

MÝTUS: Lidé s postižením jsou nebezpeční.

FAKT: Výzkumy opakovaně ukazují, že lidé s postižením jsou častěji obětmi násilí než jeho pachatelé.

- Světová zpráva o zdravotním postižení WHO: Osoby s postižením nejsou jako skupina více nebezpečné než běžná populace.

MÝTUS: V ústavu mají vše, jsou tam spokojení. / Je jim jedno, kde žijí.

FAKT: Kvalita života v komunitě je dlouhodobě vyšší. / Lidé s postižením mají svá přání a potřeby a umí je vyjadřovat.

- Úmluva OSN o právech osob se zdravotním postižením (čl. 19): Život v komunitě je mezinárodním standardem, ústavní model nenaplňuje princip volby, autonomie ani participace.
- Česká odborná literatura – J. Pipeková, M. Vítková – Od edukace k sociální inkluzi osob se zdravotním postižením se zaměřením na mentální postižení (Munipress, 2016).

MÝTUS: Sami to nezvládnou.

FAKT: S vhodně nastavenou podporou dokáže většina lidí zvládnout mnohem víc, než se předpokládá.

- Zahraniční metaanalýza: Mansell & Beadle-Brown (2006), Deinstitutionalisation and community living: ukazuje zlepšení dovedností, autonomie a kvality života klientů po přechodu do komunitního prostředí.
- Standardy kvality sociálních služeb + metodiky individuálního plánování MPSV: explicitně definují, že podporu je nutné nastavovat na míru, podle potřeb člověka, ne podle typu postižení.

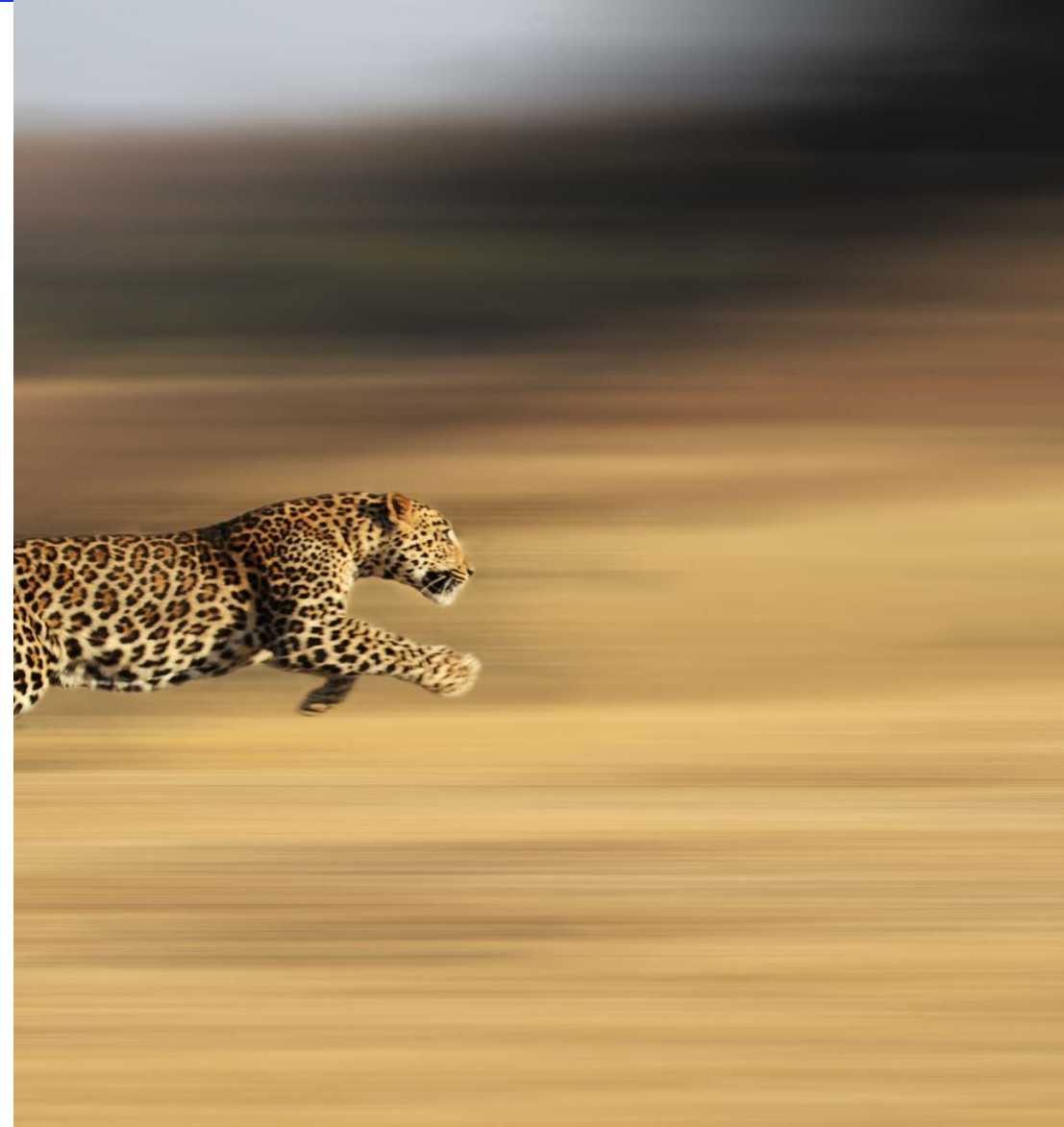
Jak pracujeme

IROP – 59. výzva Deinstitutionalizace sociálních služeb

- Investiční podpora na vznik komunitních domácností, denních aktivit, chráněného bydlení apod.
- Důraz na splnění technických a hygienických standardů.
- Odborové propojení v rámci Krajského úřadu JMK.
- Komunikace se stavebními úřady, obcemi, architekty.

Výzva 036 OPZ+ Transformace pobytových sociálních služeb

- Podpora adaptace klientů, práce s komunitou, metodická podpora, proškolení a vzdělávání zaměstnanců.

Udržitelnost a budoucnost

Změna přístupu

- Transformaci vnímat jako změnu v péči, ne jen jako stavební projekt.

Finanční stabilita

- Zajištění dlouhodobého financování – investiční i provozní (IROP, OPZ+, kraj, obec).

Spolupráce všech aktérů

- Bez společného úsilí kraje, obcí, poskytovatelů, rodin i veřejnosti to nepůjde.

Být součástí Proč a jak podpořit komunitní služby v obci